

Spojené věci C-512/07 P(R) a C-15/08 P(R)

Achille Occhetto
a
Evropský parlament
v.
Beniamino Donnici

„Kasační opravný prostředek – Řízení o předběžných opatřeních – Odklad vykonatelnosti – Poslanci Evropského parlamentu – Ověřování pověřovacích listin – Vyhlášení za poslance v důsledku odstoupení kandidátů uvedených na téže kandidátní listině – Ověření platnosti odstoupení – Rozhodnutí Evropského parlamentu prohlašující mandát kandidáta vyhlášeného za poslance za neplatný“

Usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 13. ledna 2009 I - 6

Shrnutí usnesení

- 1. Kasační opravný prostředek – Důvody kasačního opravného prostředku – Nesprávné právní posouzení, jehož se dopustil soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních – Akt o volbě členů Evropského parlamentu
(Článek 225 ES; Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, článek 12; statut Soudního dvora, čl. 57 druhý pododstavec; jednací řád Evropského parlamentu, čl. 3 odst. 3)*

2. *Kasační opravný prostředek – Důvody kasačního opravného prostředku – Nesprávné právní posouzení, jehož se dopustil soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních – Akt o volbě členů Evropského parlamentu*
(Článek 225 ES; Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, článek 6; statut Soudního dvora, čl. 57 druhý pododstavec; jednací řád Evropského parlamentu, čl. 3 odst. 5 a čl. 4 odst. 3 a 9)
3. *Kasační opravný prostředek – Důvody kasačního opravného prostředku – Nesprávné právní posouzení, jehož se dopustil soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních – Akt o volbě členů Evropského parlamentu*
(Článek 225 ES; Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, článek 12; statut Soudního dvora, čl. 57 druhý pododstavec)
4. *Předběžné opatření – Odklad vykonatelnosti – Odklad vykonatelnosti aktu Evropského parlamentu, kterým se zneplatňuje mandát jednoho z jeho členů pro nedostatek pověřovacích listin*
(Článek 242 ES; jednací řád Soudu, čl. 104 odst. 2)
5. *Předběžné opatření – Odklad vykonatelnosti – Odklad vykonatelnosti aktu Evropského parlamentu, kterým se zneplatňuje mandát jednoho z jeho členů pro nedostatek pověřovacích listin*
(Článek 242 ES; jednací řád Soudu, čl. 104 odst. 2)

1. Soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních se nedopouští zjevně nesprávného právního posouzení, pokud jde o rozsah pravomocí, které má Evropský parlament na základě článku 12 aktu z roku 1976 o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, ve znění změněném a přečíslovaném rozhodnutím 2002/772, pokud vykládá pojem „brát na vědomí“ uvedený ve jmenovaném článku tak, že značí naprostou absenci uvážení Parlamentu v oblasti výsledků úředně vyhlášených členskými státy.

výsledky úředně vyhlášené členskými státy, a jednak může o případných sporech rozhodovat pouze „na základě ustanovení [tohoto] aktu,“ a to „s výjimkou ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž tento akt odkazuje“. Z toho vyplývá, že text dotčeného článku 12 se na první pohled jeví tak, že svědčí ve prospěch restriktivního výkladu tohoto ustanovení. Kromě toho, pokud jde o ověřování pověřovacích listin členů Parlamentu, článek 12 aktu z roku 1976 a čl. 3 odst. 3 jednacího řádu Evropského parlamentu svěřují Parlamentu pravomoc rozhodovat o platnosti mandátu každého z jeho nově zvolených členů, jakož i o sporech, které by mohly být vzniknout na základě ustanovení aktu z roku 1976, avšak jednak „s výjimkou ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž tento akt odkazuje“, a jednak „s výjimkou

Uvedený článek totiž výslovně stanoví, že Parlament jednak musí „brát na vědomí“

[sporů] opírajících se o vnitrostátní volební zákony“. Tyto výjimky tak rovněž jasně ukazují, že Parlament nemá obecnou pravomoc vyslovovat se k platnosti vnitrostátních volebních postupů z hlediska práva Společenství.

(viz body 30–32, 35)

2. Usnesení o předběžných opatřeních neobsahuje zjevně nesprávné právní posouzení, pokud jde o výklad článku 6 aktu z roku 1976 o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, ve znění změněném a přečíslovaném rozhodnutím 2002/772, pokud dospívá k závěru, že tento článek se vztahuje pouze na členy Evropského parlamentu.

V tomto ohledu se znění dotčeného článku 6 jednak výslovně týká „členů Evropského parlamentu“ a jednak zmiňuje výsadu hlasovat, kterou tito členové mají a kterou nelze pro její povahu spojovat s postavením kandidáta, který byl úředně vyhlášen na základě povolebního umístění. Je sice pravda, že výklad ustanovení práva Společenství by obecně neměl spočívat ve striktním následování jeho znění bez jakéhokoli ohledu na jeho kontext a jeho účel, avšak nic to nemění na tom, že uvedený článek nemůže sám o sobě založit obecnou pravomoc Parlamentu k posuzování legality voleb-

ních postupů ve členských státech z hlediska všech zásad, o které se má tento článek domněle opírat, a to zejména těch, které jsou uvedeny v článku 3 dodatkového protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv.

Kromě toho v souladu se zásadou hierarchie norem nemůže ustanovení jednacích rádu Evropského parlamentu, jako jsou ustanovení čl. 3 odst. 5 a čl. 4 odst. 3 a 9, umožnit odchylky od ustanovení aktu z roku 1976. Dotčený jednací řád je totiž aktem vnitřní organizace, který nemůže Parlamentu zakotvit pravomoci, které nejsou výslovně přiznány normativním aktem, jímž je v projednávané věci akt z roku 1976. Z toho plyne, že přinejmenším v rámci přezkumu existence *fumus boni juris* to musí být ustanovení dotčeného jednacích rádu, co se vykládá ve světle znění a ducha ustanovení aktu z roku 1976, a nikoli naopak.

(viz body 40–43, 45–46)

3. Výklad, že článek 12 aktu z roku 1976 o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, ve znění změněném a přečíslovaném rozhodnutím 2002/772, zavádí nikoli dělbu pravomocí mezi vnitrostátními orgány a Parlamentem a výkon těchto pravomocí v rámci samostatných postupů, nýbrž jediný rozhodovací postup, jehož se účastní jak Parlament,

tak vnitrostátní orgány, se na první pohled nejeví tak, že by byl v souladu s dotčeným ustanovením. Pokud totiž rozhodovací postup na úrovni Společenství počítá s vydáním vnitrostátního aktu a pokud s ohledem na dělbu pravomocí v dotčené oblasti tento akt zavazuje orgán Společenství tím způsobem, že tento vnitrostátní akt určuje, jaké rozhodnutí má být přijato na úrovni Společenství, nemohou případné vady, jimiž dotčený vnitrostátní akt trpí, v žádném případě ovlivnit platnost rozhodnutí tohoto orgánu Společenství. Takové ponaučení je relevantní i při výkladu dělby pravomocí, jak vyplývá z článku 12 aktu z roku 1976.

Usnesení o předběžných opatřeních, které dospívá k závěru, že vady, jimiž je případně stíženo rozhodnutí vnitrostátního volebního úřadu, kterým byl určitý kandidát vyhlášen členem Parlamentu, nemají dopad na rozhodnutí Parlamentu o ověření pověřovacích listin dotčeného člena, není proto stíženo vadou spočívající v zjevně nesprávném právním posouzení ani vadou v odůvodnění.

(viz body 50–51, 53–54)

4. Cílem řízení o předběžných opatřeních je zaručit plnou účinnost rozsudku ve věci

samé. Pro dosažení tohoto cíle je třeba, aby navrhovaná opatření byla naléhavá v tom smyslu, že jsou nezbytná proto, aby bylo zabráněno závažné a nenapravitelné újme na zájmech žalobce, aby byla vyhlášena a aby jejich účinky nastaly již před rozhodnutím v hlavním řízení. Z toho plyne, že k posouzení naléhavosti odkladu vykonatelnosti aktu Evropského parlamentu, kterým se pro nedostatek pověřovacích listin zneplatňuje mandát jednoho z jeho členů, musí soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních brát v úvahu pouze zájmy žalobce a zejména existenci rizika, že na těchto zájmech vznikne závažná a nenapravitelná újma, a nepřihlížet k dalším obecným skutečnostem, jako je v projednávané věci kontinuita politického zastupování, tedy skutečností, které mohou být případně vzaty v úvahu pouze v rámci zvažování dotčených zájmů.

(viz body 57–58)

5. V rámci řízení o předběžných opatřeních s cílem dosáhnout odkladu vykonatelnosti aktu Evropského parlamentu, kterým se zneplatňuje mandát jednoho z jeho členů pro nedostatek pověřovacích listin, pokud soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních dospěje k závěru, že zvláštní a bezprostřední zájmy tohoto člena a jeho náhradníka si jsou rovné, vezme v úvahu obecnější zájmy, které za takových okolností vykazují zvláštní důležitost, jako je zájem dotčeného členského státu, aby byly ze strany Parlamentu

respektovány jeho právní předpisy ve volebních věcech a aby v Parlamentu zasedali poslanci zvolení v souladu s volebními postupy a prohlášení za poslance jedním z jeho nejvyšších soudů, a zájem Parlamentu na zachování jeho rozhodnutí, na jeho politické legitimitě a na jeho zájmu, aby v jeho řadách zasedal kandidát, který obdržel nejvíce hlasů. Teprve poté, co konstatoval rovnost mezi dotčenými

obecnými i zvláštními zájmy, vezme soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních v úvahu závažnou povahu dovolávaných důvodů a připustí existenci *fumus boni juris*.

(viz body 66–67, 70)